

Gelre Update

NIMROD 2018: Perfect
dirigeerbaar of
liever eigen initiatief?

Zet Regiobijeenkomst in
om te 'brengen en halen'

WBE's uitgenodigd voor het
'Groot Gelders Faunadebat'

Gekonfijte
ganzenpoot
en hart

Provincie gaat mee
in WBE boa-project

 nederlandse

jagers
vereniging

Colofon**Bestuursleden:****Voorzitter**

Wim Broens (regio Oost Gelderland)
wim.broens@bovenslinge.nl
06-53725035

Secretaris

Lucas Kasper
 gelderland@jagersvereniging.nl
06-57248657

Penningmeester

John Bakker
 penningmeester.kjv.gelderland@gmail.com
06-49058130

Vicevoorzitter

Henk Emmerzaal (Regio Rivierenland)
 h.cemmerzaal@freeler.nl
06-51258025

Vicevoorzitter

Henk-Jan Kruidenier (Regio Veluwe)
 hjkruidenier@gmail.com
06-51923760

Public Relations en Gelre Update

Willem Udo
 gelreupdate@gmail.com
06-53527660

Junior Jagers

William van Kralingen en Just Reinke
 juniorjagers.gelderland@jagersvereniging.nl

Jachthondencommissaris

Marinus Rooseboom
 roseboom.m@planet.nl
06-54990295

Regiomanager Jagersvereniging

Ger van Hout
 ger.vanhout@jagersvereniging.nl
06-53283873

Ledenraad vertegenwoordigers

- John Bakker (Leden)
- Wim Broens (WBE's)
- Henk Emmerzaal (Leden)
- Henk-Jan Kruidenier (Leden)

Van de voorzitter

Foto: Anoeska van Slegtenhorst

Eindelijk stroomt er achter mijn huis weer water door de Bovenslinge en ook de IJssel trekt weer aardig bij. Lokale sloten liggen er nog treurig bij, echt herstel van de droogte vraagt om meer water.

Ja, we zijn er weer op uit voor de kleinwildjacht. Altijd weer een bijzonder gebeuren en we zijn ons steeds vaker bewust van het belang van goede instandhouding. Vergeet daarbij niet om tijdig alle bemachtigde dieren in kaderjacht en vrijstelling tijdig af te melden in FRS, van belang voor toekomstig beleid.

Wat me steeds meer opvalt is dat veel oudere jagers, vaak boeren, zich zorgen maken over verschraling van niet alleen de stand van wild, maar ook die van soorten zoals kieviet, scholekster, etc. Daarbij ook steeds de oproep voor de kraaienvangkooi, ik steun dat van harte.

Bestuurlijk loop ik al de nodige jaren mee en ik heb de recente regiorondes met WBE's als zeer positief ervaren. Goede opkomst, ook Veluwe doet weer mee! Hopelijk weten de huidige WBE bestuurders zich daarbij gesteund om ook in eigen huis de jonge garde te motiveren. Hopelijk lukt het ons om samen met anderen ook in 2019 de WBE's bestuurlijk nog beter te ondersteunen.

Onverdroten wordt ingezet op het politieke traject, van groot belang voor werkbare regelgeving voor jagers en

een leefbaar platteland. Op 28 februari a.s. is er alle gelegenheid om een bijdrage te leveren aan het juiste politieke klimaat, in deze Update leest u een oproep daartoe.

In kader Grofwild beperk ik me deze keer tot de constatering dat alles in het werk wordt gesteld om de zeer te vrezen Afrikaanse varkenspest buiten de deur te houden dan wel de eventuele gevolgen daarvan te beperken. Ook TBO's lijken daarbij hun verantwoordelijkheid te nemen. Inmiddels wordt de laatste hand gelegd aan het Faunaplan Grote Hoefdieren, in februari a.s. ter afronding.

In 2019 zal ook in Gelderland een forse discussie gevoerd moeten worden over hoe verder met de ganzen, een dossier met eigenlijk onvereenigbare belangen. Daarop vooruitlopend, met het juiste recept kun je er zelfs een smakelijk Kerstdiner van gans maken. De kortste dag trekt voorbij en laten we genieten van de intieme dagen rondom Kerst en Oud en Nieuw. Terzijde mogelijk enige zinvolle bespiegelingen over waar de grote wereld naar toe gaat. Gaan jij en ik er over en zo ja hoe?

Op weg naar het lengen van de dagen verheug ik me weer op mooi jaar 2019, ook voor de jacht. Wens u allen fijne feestdagen toe en hopelijk 2019 te genieten in goede gezondheid.

Met jagersgroet, Wim Broens

Debatavond op 28 februari in het kader van Provinciale Statenverkiezingen

WBE's uitgenodigd voor het 'Groot Gelders Faunadebat'

Programma

Deze avond vindt op donderdag 28 februari 2019 plaats in de Jachtzaal van Hotel Apeldoorn de Cantharel, van Golsteinlaan 20 in Apeldoorn. Vanaf 19.30 uur inloop en om 20.00 uur begint het debat. Na het debat, rond half tien 's avonds, zal er gelegenheid zal zijn om onder het genot van een hapje en een drankje op een informele manier nader met elkaar van gedachten te wisselen.

Op woensdag 20 maart zijn er weer verkiezingen voor een nieuwe samenstelling van de Provinciale Staten, hét hoogste gezag in Gelderland als het gaat over jacht, schadebestrijding en beheer. Het zijn diezelfde Provinciale Staten geweest die het afgelopen jaar - op initiatief van de Jagersvereniging - met de vaststelling van de Kadernota Faunabeheer het fundament hebben gelegd voor toekomstige subsidies die ter versterking van de WBE's in Gelderland zijn toegezegd.

Dat Provinciale Staten van Gelderland de voor het jachtbedrijf meest optimale samenstelling krijgt en, in het verlengde daarvan, ook optimaal en open met de beherende achterban blijft communiceren, is van evident belang.

Het is daarom dat de Jagersvereniging Gelderland extra aandacht aan de verkiezingen in maart besteedt. Zij doet dat onder meer met de organisatie van het 'Groot Gelders Faunadebat' voor Statenleden, dat op donderdag 28 februari 2019 gehouden wordt.

Pittig en prikkelend

Voor deze avond zijn alle politieke partijen uitgenodigd om met een woordvoerder deel te nemen aan dit debat. Het belooft een leuk en pittig faunadebat te worden in aanwezigheid van de voor ons belangrijkste Statenleden voor het faunabeheer.

Tijdens deze bijeenkomst zal er, aan de hand van actuele ontwikkelingen met betrekking tot het faunabeheer in Gelderland en enkele daarvan afgeleide

prikkelende stellingen, met de Statenleden en overige aanwezigen het debat worden gevoerd.

Uitnodiging:

De besturen van de Gelderse wildbeheereenheden worden opgeroepen om aan dit debat deel te nemen. Zij worden in de gelegenheid gesteld om hun mening over en betrokkenheid bij het faunabeheer in Gelderland aan de (toekomstige) Statenleden kenbaar te maken. Op deze manier kunnen zij rechtstreeks invloed uitoefenen op het toekomstig faunabeleid in Gelderland. Een uitgelezen mogelijkheid voor de WBE's!

Naast de Gelderse WBE's zijn tevens vertegenwoordigers van partnerorganisaties, zoals de Faunabeheereenheid Gelderland, de Vereniging Wildbeheer Veluwe en de Vereniging het Reewild uitgenodigd om aan het debat deel te nemen.

Aanmelding

In principe zijn alleen de bestuursleden van de Gelderse WBE's uitgenodigd voor deelname aan het debat. Afhankelijk van het aantal aanmeldingen, is er mogelijk nog plaats voor individuele leden van de Jagersvereniging in Gelderland.

Wie wil deelnemen kan dat kenbaar maken door voor 31 december een e-mail te sturen naar gelderland@jagersvereniging.nl, met vermelding van voor- en achternaam, naam WBE en e-mailadres. Na 31 december volgt spoedig bericht of er al dan niet nog plaats is.

Wens van Jagersvereniging Gelderland en bestuurders wildbeheereenheden unaniem:

“Zet Regiobijeenkomst in om te ‘brengen en halen’”

Tijdens de regiobijeenkomsten die de Jagersvereniging Gelderland de afgelopen maanden in de regio's Veluwe, Rivierenland en Oost Gelderland heeft gehouden, bleken de bestuurders unaniem van mening te zijn dat de inhoud van de regiobijeenkomsten een combinatie van 'brengen en halen' dient te zijn.

'Brenge' in de geest van informatie verstrekken door de Jagersvereniging en de Faunabeheereenheid betreffende lopende en actuele zaken met betrekking tot alle facetten van het wildbeheer en 'halen' door inbreng vanuit de WBE's.

Platformfunctie

“De regiobijeenkomsten zijn door Jagersvereniging Gelderland opgezet om de besturen van de wildbeheereenheden in de drie regio's in de provincie gelegenheid te bieden informatie met elkaar te delen”, licht Lucas Kasper. Secretaris van Jagersvereniging Gelderland, toe. “Belangrijk is bovendien de platformfunctie om onderlinge contacten tussen WBE besturen te faciliteren

en te intensiveren. Een manier om de relatie van WBE's met alle betrokkenen bij jacht, beheer en schadebestrijding te bevorderen.”

Forse rol

De Jagersvereniging komt primair op voor de belangen van haar leden, veelal ook verenigd in WBE's. Kasper: “Tegelijkertijd heeft de wetgever nadrukkelijk een forse rol toegekend aan de FBE en de WBE's, voor de uitvoering van het beleid voor jacht, beheer en schadebestrijding. De Jagersvereniging ziet het derhalve ook als haar taak om alle betrokken partijen te faciliteren bij de samenwerking en knelpunten en vragen daarbij te adresseren. De regiobijeenkomsten zijn daartoe één van de middelen.”

Managen van verwachtingen

De invulling van de agenda van de regiobijeenkomsten is onder de titel 'Managen van verwachtingen' bespreekbaar gemaakt. “Geconcludeerd werd dat de combinatie 'brengen en halen' de inhoud van de regiobijeenkomsten zou moeten bepalen.

Om daar pragmatisch richting aan te geven, zo werd bovendien vastgesteld, zou zes weken voor de regiobijeenkomst aan de WBE's gevraagd moeten worden welke onderwerpen zij zouden willen bespreken."

Bijzonder

"Veel verenigingen kampen in de huidige tijd met verlies van leden en het vinden van bestuurders", onderkent Kasper een veel gehoord probleem. "De WBE is echter een bijzondere vereniging, zeker gezien vanuit haar positie in de wet Natuurbescherming. Jachthouders hebben bijvoorbeeld de wettelijke verplichting om lid te zijn van de WBE. Dat maakt dat vrijwilligheid geen vrijblijvendheid kan zijn. In dat licht moe-

ten we ons zelf de vraag stellen of alle WBE's voldoende op hun taak zijn berekend. Op allerlei plaatsen wordt bij herhaling gesteld dat de WBE's geprofessionaliseerd moeten worden en in het bijzonder de besturen daarvan."

Prioriteit

"Uit de gevoerde discussie blijkt dat de term 'professionalisering' in deze ongelukkig is gekozen en dat het suggereert dat er nu niet professioneel gewerkt zou worden. Waar behoefte aan bestaat is ondersteuning bij en optimaliseren van bestuurlijke (administratieve) activiteiten. De meest concrete hulpvraag is er voor de werking van het Faunaregistratiesysteem (FRS). Ondersteuning bij het werken met het FRS

Vooraankondiging Reewildshow Achterhoek 2019

In het weekend van 13 en 14 april 2019 zal de jaarlijkse Reewildshow van de Achterhoek weer plaatsvinden bij Restaurant de Duif in Ruurlo. Naast trofeeën en standhouders zullen er ook weer een aantal interessante lezingen en workshops worden georganiseerd. In tegenstelling tot voorgaande jaren houden we dit jaar een tweedaagse manifestatie. Save the date!

Activiteiten Agenda voorjaar 2018

Vrijdag 22 maart

6e Geweiententoonstelling

Aanvang: 19:30 uur

Locatie: K.S.V. De Betuwe

Ommeren

13 en 14 april

Reewildshow Achterhoek

Locatie: Restaurant de Duif

Ruurlo

Donderdag 16 mei

Regiobijeenkomst Veluwe

Aanvang: 20:00 uur

Locatie: De Cantharel

Apeldoorn

Maandag 20 mei

Regiobijeenkomst Oost Gelderland

Aanvang: 20:00 uur

Locatie: De Gouden Karper

Hummelo

Dinsdag 21 mei

Regiobijeenkomst Rivierenland

Aanvang: 20:00

Locatie: VTC

Wamel

WBE's in Rivierenland nemen proef op de som Provincie gaat mee in WBE boa-project

Foto: Anoeska van Slegtenhorst

Het aantal groene WBE-boa's in de buitengebieden in Gelderland is significant afgenomen!

In het verleden kende Gelderland een aanzienlijk netwerk van groene boa's die werkzaam waren voor WBE's. Deze goed getrainde en volledig uitgeruste boa's werden alom gewaardeerd en functioneerden toentertijd als belangrijke ondersteuning voor de (veld)politie. De geschiedenis daarvan is bekend. In 1993 werden bij de samenvoeging van de rijks politie en gemeentepolitie tot regiopolitie de groepen veldpolitie" opgeheven. Het netwerk en de veldkennis die toentertijd bij de veldpolitie volop aanwezig was, werd volledig weggesaneerd. En het gat dat daarna ontstond werd niet ingevuld door de nieuwe "regiopolitie". Integendeel! Door andere prioriteitenstellingen trok de regiopolitie zich meer en meer terug in de grote steden en richtte zij zich grotendeels op de opsporing van de zwaardere criminaliteit. De regionale milieu teams werden in een periode van 10 jaren geleidelijk omgevormd tot een soort "milieurecherche" terwijl de oude rol onvoldoende is overgenomen door de "dierenpolitie". Door deze ontwik-

keling kwamen veel WBE-boa's in het luchtledige terecht. Gelijktijdig werden er door de overheid steeds meer en hogere eisen gesteld aan de verplichte opleidingen voor de groene boa's en werden de werkgevers van de groene boa's daarbij ook steeds minder gefaciliteerd.

Ook in de huidige tijd moeten de werkgevers zelf voorzien in de opleiding en praktijktraining van hun boa's voor o.a. het gebruik van geweldsmiddelen (Individuele Beroepsvaardigheid Training) en wetskennis (Permanente Heren Bijscholing PHB) Daarnaast worden er door de Nationale Politie ook hoge vergoedingen gevraagd voor deelname aan het politienetwerk C2000. Dit alles leidde tot grote kostenverhogingen voor de WBE's en dit heeft uiteindelijk er toe geleid dat veel WBE's inmiddels zijn afgehaakt en de aanstelling voor hun boa's niet meer hebben verlengd. Hierdoor is het aantal groene WBE-boa's in de buitengebieden in Gelderland significant afgenomen.

In toenemende mate wordt er in de buitengebieden van Gelderland afval gestort.

Ook aan de WBE's die al een boa in dienst hebben is gedacht. Zij krijgen de komende jaren vanuit het nieuwe handavingsprogramma van de provincie de jaarlijkse kosten voor het gebruik van de politieportofoon en de wettelijk verplichte opleidingen van hun boa's vergoed.

Toename criminaliteit

Dat er in de buitengebieden van Gelderland nauwelijks nog buiten kantoor-tijden tijdens de avonden, nachten en weekenden wordt gesurveilleerd, is ook opgevallen bij lieden die het kennelijk niet zo nauw nemen met de wetgeving, zorgvuldig faunabeheer of kwetsbare natuurwaarden. In toenemende mate wordt er in de buitengebieden van Gelderland afval gestort - van huisvuil en zwerfafval tot chemisch afval van XTC laboratoria - en in wildrijke gebieden gestroopt.

Nieuwe plannen

Bovenstaande negatieve ontwikkelingen waren voor Staatsbosbeheer, Gelders Landschap en Kastelen, Natuurmonumenten, het Gelders Particulier Grondbezit, Nationaal Park Hoge Veluwe, Hengelsportfederatie Midden Nederland, de recreatieschappen, de waterschappen, de gemeente Ede en de Jagersvereniging reden om hiertegen in actie te komen. Zij gingen in gesprek met de provincie en vroegen financiële ondersteuning om de handhaving in natuurgebieden te versterken. En dit verzoek was niet aan dovemans oren gericht. In september besloten GS Gelderland om voor de komende jaren 3,1 miljoen euro vrij te maken om de groene handhaving in natuurterreinen te versterken.

Niet natuurgebieden

Gelderland bestaat voor ongeveer 2/3 uit boerenland en kleine kernen waar vooral de WBE's actief zijn. Om ook daar de handhaving te versterken diende de Jagersvereniging een aanvullend plan in waarmee méér groene boavrijwilligers door WBE's aangesteld kunnen worden.

Op 18 oktober jl. werden de projectplannen in een bestuurlijk overleg goedgekeurd. Op dit moment worden ze verder uitgewerkt tot een provinciaal samenwerkingsprogramma en een handavingskalender. Met betrekking tot het WBE-project hebben wij een gefaseerde opstart voorgesteld. Dit heeft als voordeel dat de ervaringen die worden opgedaan tijdens een tweetal pilots, gebruikt kunnen worden om het vervolgtraject te optimaliseren.

Voor de jaren 2019 en 2020 is ons subsidie toegezegd om in 2 WBE's met een nieuwe groene boa te starten. Deze WBE's krijgen voor 2/3 van de boakosten een vergoeding. De overige 1/3 van de kosten moet lokaal door de WBE zelf worden ingevuld. Op dit moment wordt met 2 WBE's in het Rivierenland gesproken over de verdere uitrol.

Foto: Anoeska van Slegtenhorst

De belangrijkste klacht was dat SBB het beheer van haar kleinere percelen, die kleiner zijn dan 40 ha aaneengesloten en in agrarisch landschap liggen, onvoldoende afstemt op het WBE-beheer in de aangrenzende gebieden. Indien de WBE's voor contractverlening met SBB in overleg gaan, krijgen zij naar hun mening te vaak te horen dat voor deze gebieden allerlei beperkingen worden opgelegd terwijl de landelijke faunabeheerinstructie van SBB voor deze kleinere gebieden wel ruimte biedt voor een meer op elkaar afgestemd beheer.

Constructief overleg tussen Staatsbosbeheer en wilbbeheereenheden

Klachten en opmerkingen omgezet in afspraken

De Jagersvereniging behartigt de belangen van Wilbbeheereenheden (WBE's) en overlegt daartoe meerdere malen per jaar met alle besturen van de WBE's in Gelderland. Tijdens deze gesprekken kwamen de WBE's van het rivierengebied met het verzoek een overleg met Staatsbosbeheer (SBB) te organiseren, omdat zij onvrede hadden met het gebrek aan samenwerking en medewerking aan een optimale uitvoering van het faunabeheerplan. Dat heeft geresulteerd in een bespreking eind november, tussen Staatsbosbeheer, een afvaardiging van de WBE's in Rivierenland en de Jagersvereniging Gelderland. Onderstaand volgt per onderwerp een korte weergave van dit gesprek.

Afwijken van provinciaal Faunabeheerplan

WBE's: In de Faunabeheerovereenkomsten (FBO's) van Staatsbosbeheer (SBB) staat dat het Faunabeheerplan van SBB voorrang krijgt boven het FBP van de provincie. Met name bij de soorten vos en gans levert dit veel onbegrip op. Het gevolg is dat de WBE's in hun beleving te veel beperkt worden bij de uitvoering van het FBP.

SBB: Er is géén juridische verplichting voor de grondeigenaar om het jachtrecht, vrijstellingen en ontheffingen (volledig) te effectueren op zijn gronden. De landelijke SBB faunabeheerinstructie biedt ruimte om het jachtrecht te verhuren en/of de benuttingsjacht toe te staan onder bepaalde voorwaarden (o.a. percelen < 40 ha). Voorbeeld: de vos is landelijk het gehele jaar vrijgesteld en het gehele jaar bejaagbaar, maar SBB staat ingrijpen in de populatie

slechts toe in de maanden januari tot medio maart. Per situatie is een afweziging mogelijk of er afschot ten behoeve van schadebestrijding nodig is.

Afspraak: Vanaf nu komt er per contractverlenging eerst een gesprek tussen de WBE en SBB over de noodzakelijke afstemming van beheer tussen de SBB-gronden en de omringende gronden. Gestart wordt met een pilot voor het werkgebied van de WBE Tielerwaard West.

Jaarlijkse rapportage aan SBB

WBE's: Door WBE's wordt het als overbodig ervaren om, naast de reguliere rapportage in het Faunaregistratiesysteem (FRS), separaat jaarlijks ook nog aan SBB het afschot te moeten rapporteren.

SBB: Deze gegevens worden (in de meeste provincies) ook ingevoerd in FRS en die rapportage kan inderdaad ook daaruit worden gehaald. Dat voorkomt dubbel werk. SBB wil/zal dit proces gaan uitbreiden en optimaliseren.

Afspraak: De jaarlijkse contractuele extra rapportageplicht vervalt hiermee voor Gelderland en zal in de toekomst als zodanig in de betreffende faunabeheerovereenkomsten aangepast worden. Voorwaarde daarbij is dat de WBE's het FRS optimaal met gegevens blijven vullen.

Pachtprijzen

WBE's: Uit onderzoek door een rentmeesters kantoor is gebleken dat de door SBB gehanteerde 'marktconforme' pachtprijzen niet overeenkomen met de pachtprijzen die door andere TBO's, waterschappen en gemeenten worden gehanteerd.

'Jacht op afroep' is een optie in de faunabeheerinstructie. De afroep is tweezijdig. Dit kan van de zijde van Staatsbosbeheer, maar kan ook aangekaart worden door de WBE's als zij (dreigende) schade signaleren. Jacht uitvoeren is dan bespreekbaar.

SBB: Het punt dat deze vergoedingen als hoog en niet marktconform worden ervaren is bekend.

Afspraak: De afdeling grondzaken van Staatsbosbeheer voert de komende tijd een externe toets uit op de marktconformiteit van de door Staatsbosbeheer gehanteerde de prijzen. Indien de uitkomst van dit onderzoek daar aanleiding toe geeft, kunnen de prijzen voor verhuur van faunabeheer aangepast worden. Tot die tijd blijft Staatsbosbeheer werken met de huidige bedragen.

Trage afhandeling faunabeheerovereenkomsten

WBE's: WBE's ondervinden veel last van het feit dat SBB er onvoldoende in slaagt om tijdig aflopende faunabeheerovereenkomsten te verlengen.

SBB: Vindt zelf ook dat het voor wat betreft de faunabeheerovereenkomsten sneller zou moeten kunnen. Opgetreden vertraging hebben voor een deel te maken met ziekte en personeelsmutaties.

Afspraak: Staatsbosbeheer pakt dit constructief op en wil verbeteringen aanbrengen in samenwerking met de WBE's. WBE's wordt aangeraden om één jaar vóór afloop van de faunabeheerovereenkomst hierover het overleg op te starten.

Overige zaken

Verschuiving van het beleidsbeginsel 'Nee, tenzij' naar 'Ja, mits. Volgens SBB onderschrijft die verschuiving deels, maar de uitgangspunten voor de uitgifte benuttingenjacht in de faunabeheerinstructie blijven hetzelfde. Daarbij met de kanttekening dat de volledige uitsluiting van N-2000 gebieden niet meer aan de orde is, conform de wijziging in de wet Natuurbescherming.

De ontheffing zomerganzen loopt van 1 april tot 1 november. Waarom stopt SBB al op 1 september met het toestaan van het gebruik van de ganzen-

ontheffing op haar gronden?

Antwoord: formeel is de ruimte tot 1 november. Echter in het verleden hebben enkele WBE('s) aangegeven dat tot 1 september voldoende is en na 1 september in sommige gevallen ook minder wenselijk omdat er dan al (vroeg) overwinterende ganzen in de gebieden aanwezig zijn. **Afspraak:** Voor de toekomst gaat SBB per WBE in gezamenlijk overleg vaststellen welke sluitingsdatum wenselijk is.

Landelijk of provinciaal vrijgestelde soorten, juridisch is jaarrond afschot toegestaan. SBB wijkt daar vanaf en dit wordt niet goed begrepen, vooral niet als er buiten de SBB gebieden wel extra afschot wordt gepleegd in relatie tot bijvoorbeeld weidevogelbescherming.

Antwoord: Staatsbosbeheer baseert die keuzes doorgaans op wetenschappelijk onderzoek en ecologisch advies in relatie tot de betreffende soorten. Maar ook bij SBB zijn er mogelijkheden daar van af te wijken op basis van goede argumenten en naar behoefte tot maatwerk in een gebied (bijvoorbeeld de vastgestelde weidevogelgebieden). Ook dit onderwerp zal bij het maatwerkoverleg met de WBE's besproken worden.

Foto: Michael Migos

Ganzen: Grenzen aan de groei of meer over provinciale grenzen heen kijken?

Pleidooi voor ander beheerregime ganzen

Foto: Robert-Jan Asselbergs

Een ander beheerregime voor ganzen, met aantalsregulering en bescherming in plaats van alleen het huidige beschermingsregime.

Daar pleiten Wim Knol van de Jagersvereniging, Adriaan Guldemonnd van het Centrum voor Landbouw en Milieu, Jeroen Koorevaar van het adviesbureau E.C.O. Logisch en Henk van der Jeugd van het Nederlands Instituut voor Ecologie voor in een uitgebreid artikel in het Vakblad Natuur Bos Landschap, link: https://vakbladnbl.nl/wp-content/uploads/VNBL_nov2018_def.pdf, pagina 20 t/m 23.

Complex

De huidige Nederlandse wetgeving gaat uit van een strikte bescherming van ganzen. Provincies kunnen een onthefing verlenen op basis van schade aan wettelijke belangen zoals landbouwschade, veiligheid, schade aan flora en fauna. Dit moet worden aangetoond op basis van provinciale gegevens. Met de decentralisatie van het natuurbeleid beoordeelt iedere provincie, en rechtbank, dit weer anders. Zo kan in Noord-Holland de nijlgans niet geschoten worden, maar in andere provincies wel. Dat maakt schadebestrijding administratief complex.

Wildlijst

Plaatsing van ganzen met een grote populatie op de wildlijst, zoals de Jagersvereniging voorstaat, levert de situatie op dat de jachthouder verantwoordelijk is voor een redelijke ganzenstand in het jachtveld, maar ook voor de schade binnen redelijkheid. Daarmee komt de verantwoordelijkheid meer bij jachthouders en terreinbeheerders te liggen.

De vraag blijft of dit het ganzenprobleem wezenlijk kan oplossen. Belangrijk is dat indien ganzen op de jachtlijst worden geplaatst, de huidige tegemoetkoming in de schade door de overheid blijft, indien de jachthouder een redelijke inspanning heeft geleverd om schade te voorkomen. Anders zijn de agrariërs de dupe.

bron: Vakblad Natuur Bos Landschap, november 2018, special Jacht

Foto: Henk Eggink

Door Henk Slijkhuis

Regel is: een hond die eerder al heeft deelgenomen aan de Nimrod mag niet nog eens deelnemen, ook al zou de hond de hoogste score hebben.

De tweede maandag in november is een datum die iedereen die deelneemt aan jachthondenproeven en Meervoudige Apporteur Proeven (MAP's) vast in zijn agenda heeft staan. Dat is de vaste datum voor de Nimrod, al is deze eenmaal op zaterdag georganiseerd. De locatie van de Nimrod is ieder jaar in een andere provincie en dit jaar pakte de provincie Gelderland, in de persoon van Raymond Starink, de handschoen op. Als locatie voor de Nimrod 2018 werd gekozen voor Kasteel Doorwerth, waar ook het Jachtmuseum is gevestigd.

Raymond Starink, als leider van trainingsgroep Zwiep en als organisator van meerdere jachthondenproeven en MAP's, kan bogen op gedegen praktijkervaring en vormde een dito organisatiecomité om zich heen: Hilbert Meijer (penningmeester/ secretaris), Marinus Roseboom (PR) en Henny van Gils. Al medio 2017 vroeg hij Henk Slijkhuis verantwoordelijkheid te dragen voor de proevencommissie, de club die de proeven 'bedenkt'. Henk Slijkhuis blikt terug op Nimrod 2018.

Deelnemers

De Nimrod is de laatste wedstrijd van het jachthondenproevenseizoen, waaraan achttien honden mogen deelnemen. Voor deelname aan deze wedstrijd moet een voorjager zich kwalificeren. Om een uitnodiging te kunnen ontvangen, dien je in het afgelopen seizoen ten minste twee MAP's op A-niveau met succes te hebben gelopen. Als eerste wordt van ieder ras bekeken welke combinatie daaraan voldaan heeft en wordt de beste daarvan uitgenodigd. De resterende plaatsen worden ingevuld door de overgebleven best gepresteerd hebbende honden ongeacht het ras.

Omstandigheden

De weergoden hadden die dag last van een minder goede timing. Het was, vanwege het droge weer, zeker nodig dat het zou gaan regenen, maar zij hadden best nog een dag kunnen wachten. Maar nee, juist op maandag 12 november werd de langdurige droogte doorbroken door een nagenoeg gehele dag met neerslag. Gelukkig was het geen stortregen, waardoor het nog enigszins meeviel.

Proef A bleek, achteraf, de zwaarste proef te zijn. De opzet was als volgt. De voorjager stond achter een schuilhut en de hond werd los naast of voor de hut geplaatst, zodat deze goed kon markeren wat er gebeurde. Bij deze proef speelde ook steadyness (rust op post) een rol.

Sfeer verhogend en bij het slechte weer bood de mooie grote tent naast het kasteel uitkomst. Uitgebreide catering-faciliteiten waren aangevuld met schitterende kraampjes, die op een gezellige kerstmarkt niet hadden misstaan. Een pluspunt was bovendien dat deelnemers en bezoekers gewoon contant of met de pin konden betalen en niet eerst munten hoefden aan te schaffen. Marinus Roseboom had zijn werk goed gedaan en er was veel media-aandacht. Zo was de Nimrod al een item bij 'Goedemorgen Nederland' (NPO 1). Ook elders op de nationale televisie was er aandacht voor de Nimrod, onder meer bij WNL en bij omroep Max. Daarnaast waren er verschillende lokale media en kranten aanwezig, maar ook Trouw en De Telegraaf toonden belangstelling.

De proeven

Na een algemene presentatie gingen de deelnemers en de vele toeschouwers naar de proeven.

Er waren lokgeluiden te horen en na zo'n 25 seconden werd het eerste schot gelost. Hierop viel een eend, maar deze hoefde de hond niet te apporteren. Hij moest nog steeds rustig op post blijven. Het duurde nogmaals 25 seconden alvorens een schot werd gelost helemaal in de hoek van het veld, waarbij een

eend te markeren viel op ongeveer 200 meter. Dit was een loper, wat betekende dat de hond een sleep moest uitwerken. De voorjager kreeg direct van de keurmeester de opdracht om zijn hond hier op in te zetten. Zodra de hond halverwege zijn weg was naar de valplaats van de eend, klonk er links van hem een schot door het geweer dat ook de eerste eend had geschoten. Hij had een konijn geschoten in de boomgaard. De hond moest dit negeren en doorgaan naar de markeerplaats van het begin van de sleep. Als de hond de sleep goed had uitgewerkt en de eend opnam, klonk er een schot en kon de hond zien dat een gans aan de andere kant van de gracht viel. Voor de voorjager was dit niet te zien, maar hij of zij kon wel horen uit welke richting het schot kwam.

Nadat de hond de eend had binnengebracht, moest de voorjager de hond inzetten op het konijn. Het bleek dat het konijn ook ziek was en dus was gaan lopen. Om de hond op deze sleep te zetten moest hij in een lijn gestuurd worden, waarbij het risico was dat hij de eerst geschoten eend zou halen. Hij hoefde echter daar helemaal niet te komen, omdat de lijn naar het konijn zeker dertig meter van de 'verleidingseend' was. Hier kwam het dus aan op gehoorzaamheid.

Als het konijn binnen was, moest nog de gans door de hond gehaald worden. Dat kon op twee manieren. Je kon de hond weer op de sleep van de eend zetten en ervan uitgaan dat de hond nog de herinnering heeft van zijn markeer op de gans. Een andere oplossing was dat je de hond in een lijn door de boomgaard stuurde. Je kon de hond bijna tot het einde zien, maar het laatste gedeelte zou hij zelf moeten oplossen.

Van de achttien deelnemende honden wisten vier deze proef met een voldoende af te leggen.

Foto: Henk Eggink

De scores van de hond die deze proef met succes volbrachten, was hoog. De twee besten haalden zelfs een score van 95 en 100 punten. Voor de organisatie een bevestiging dat de proef goed te doen was, maar wel de nodige uitdagingen had.

Veel verleidingen

Proef B was, net als proef A, behoorlijk pittig, al wisten hier meer honden de proef met een voldoende af te sluiten. Zeven honden brachten bij deze proef alle drie de apporten binnen. De voorjager kreeg te horen dat er al een fazant geschoten was die nog niet binnen was. Er werd door de keurmeester aangegeven in welk gebied die fazant moest liggen. Op dat moment werd een eend geschoten die op grote afstand aan de andere kant van een vijver viel. Deze eend had niet voldoende hagel gekregen. Dat betekende dat het een sleep betrof. Hierop werd de hond onmiddellijk ingezet. Als de hond net onderweg was, klonk achter de voorjager een schot. Een jager, die niet zichtbaar op een afstand van zo'n 180 meter stond, had een haas geschoten aan de andere kant van een dichte houtwal. Uiteraard moest de hond doorwerken op de zieke eend. Zodra die eend binnenkwam lagen er nog twee stuks, waarbij de volgorde er niet toe deed. Bij de eerste groep die deze proef aflegde was er geen enkele combinatie die alle drie de apporten binnenbracht. Daar zaten echt goede honden bij, dus vroeg de organisatie zich af of dit wel goed zou gaan? Wat wel 'mooi' was dat alle combinaties in deze groep verschillende stukken niet wisten te apporteren. Dus het was niet dat een bepaald stuk onmogelijk was, al was het wel de

fazant die voor de grootste problemen leek te zorgen. Toch haalden uiteindelijk zeven honden alle apporten op deze proef binnen en scoorden vier van hen hoger dan 90 punten. Eén combinatie haalde hier de maximale 100 punten.

Konijn eerst

Proef C bleek de lichtste proef te zijn. De voorjager stond met zijn hond op post en voor hem werd door een drijver met haar spaniël een gebied uitgewerkt. Op een bepaald moment schoot de daarbij meelopende jager een konijn. Het konijn was voor de voorjager niet te zien, maar hij kon wel zien in welke richting de jager schoot. De drift werd vervolgd en na enige tijd werd er geschoten op een overkomende duif, die voor de voorjager en zijn hond duidelijk te markeren op het gras viel. Enkele seconden daarna, werd er op grote afstand achter de voorjager geschoten. Een daar geposte jager had een kauwtje geschoten, die niet gemarkeerd kon worden. Nadat de drijver met haar spaniël en de jager een stuk waren doorgelopen, gaf de keurmeester de opdracht aan de voorjager om de drie geschoten stukken door zijn hond te laten apporteren, waarbij werd gezegd dat men graag het konijn als eerste wilde hebben. Deze opdracht werd door twaalf van de achttien deelnemende honden met succes afgelegd.

Foto: Henk Eggink

Het organisatiecomité kan met trots terugkijken op deze Nimrod. De proeven waren dicht bij elkaar, zonder dat zij hinderlijk voor elkaar waren. Alle proeven waren goed te zien voor de toeschouwers. Er is volop genoten van top-hondenwerk, met aan het einde van de dag een mooie uitslag. Bovendien was er heel veel aandacht van zowel landelijke als regionale pers. Wat willen we als jagers en jachthondenmensen nog meer...?

Reflectie

Aan het einde van de dag bleek dat drie combinaties van de achttien alle apporten wisten binnen te brengen. Als organisatie ga je aan het einde reflecteren. Ik mocht dit jaar met ondersteuning van Raymond Starink en Rens Joosen de proeven bedenken. Het bleken pittige proeven te zijn, wat naar mijn mening mag; het is immers de Nimrod. Als je dan ziet dat drie combinaties met een mooie score de proeven met succes volbrengen, dan is dat mooi. Nog mooier is, dat het twee retrievers en een staande hond betreft. Er wordt vaak geopperd dat retrievers in het voordeel zijn bij apporteerwedstrijden. Ja, dat is zo, maar het is ook niet verwonderlijk. Jachthondenproeven, zoals de MAP's, de PJP's en de Nimrod zijn apporteerproeven waarbij de hond zijn kwaliteiten moet laten zien **na het schot**. Retrievers zijn specialisten op het apporteerwerk en hebben daarin dus een voordeel. Er zijn organisatoren van MAP's die dan juist heel veel zoekwerk in de proeven stoppen, zodat de honden dan veel eigen initiatief moeten tonen, maar dat vind ik een erg eenzijdige benadering.

Steady en gehoorzaam

Een goede apportionerende hond moet naar mijn mening over diverse eigenschappen beschikken. Hij moet steady zijn; dat wil zeggen dat hij rustig is op post. Immers een apportionerende hond moet rustig wachten tot er wat gescho-

ten wordt en dan pas moet hij in opdracht van zijn voorjager (!) aan het werk. Hij moet goed kunnen markeren, zodat hij snel op de juiste locatie is en het wild snel binnenbrengt. Verder moet hij beschikken over een flinke dosis initiatief en doorzettingsvermogen. Hij moet zich niet afhankelijk stellen van zijn voorjager, maar zelfstandig een stuk kunnen vinden als hij daartoe de opdracht krijgt.

Ten slotte moet hij gehoorzaam en goed te dirigeren zijn. Je hoort nogal eens in het veld dat een hond die zich niet goed laat dirigeren, over heel veel eigen initiatief beschikt en dat hij het beter weet dan zijn voorjager. Dit is een grote smoes! Een dergelijke hond is gewoon ongehoorzaam en dit heeft niets met eigen initiatief te maken.

Wij hebben de proeven zo uitgezet dat de hond al deze vier eigenschappen moest tonen. Bij twee van de drie proeven moest de hond langere tijd op post wachten en moest hij steady zijn. Een hond die wel goede lijnen loopt, maar vervolgens niet een omslag kon maken in eigen initiatief, redde het niet. Een voorbeeld daarvan is het haas bij proef B. Hierbij moest je als voorjager de hond naar een plek sturen zo'n 175 meter van je af. Vervolgens moest de hond door de dikke houtwal gestuurd worden en moest de hond zelfstandig, buiten het zicht van de voorjager, het haas op het veld zoeken.

Foto: Henk Eggink

De felbegeerde Nimrod wisselbeker werd uitgereikt aan Ed Booter (midden) die met zijn Kate de winnaar van deze Nimrod werd.

6e Reewild Geweiententoonstelling op 22 maart wederom in Ommeren

Impressies van reebokken in Rivierenland

De Vereniging Het Reewild regio Veluwe-Rivierenland, de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging en de samenwerkende WBE's in Rivierenland houden op vrijdag 22 maart 2019 de 6e Reewild Geweiententoonstelling. Het evenement vindt vanaf 19.30 uur plaats in het restaurant van K.S.V. de Betuwe, Ommerenwal 2, te Ommeren

Vanaf 19:30 uur zijn (reewild)jagers en andere belangstellenden welkom om in het afgelopen seizoen 2018/2019 geschoten reebokken aan de hand van de kaken op hun leeftijd te laten bepalen door deskundige keurmeesters. De geweien moeten op een schedelplankje worden aangeleverd om beschadigingen te voorkomen. Na vaststelling van de leeftijd worden de geweien tentoongesteld. Na afloop van de avond, omstreeks tien uur, kunnen de gewei(en) weer worden meegenomen.

Help ons

Het is voor de organisatie belangrijk om te weten hoeveel personen en geweien wij kunnen verwachten. U laat voor 4 maart 2018 aan uw reewildcommissie weten met hoeveel personen en geweien u komt met per gewei de onderstaande gegevens. Uw reewildcommissie stuurt de gegevens van uw WBE

daarna door naar de organisatie.

Graag per gewei op de achterkant van het schedelplankje vermelden:

1. de datum van afschot;
2. ontweid gewicht van het ree;
3. het nummer van het wildmerk.

Inclusief valwild

We willen graag dat alle in het jachtseizoen 2018/2019 geschoten en dood gevonden bokken worden ingebracht. Dit om aan medebeheerders en anderen te laten zien wat er in Rivierenland aan reeën leeft.

Nadat de leeftijd van alle bokken is vastgesteld, zal Gerard van Heiningen een presentatie geven over schottekens en nazoek. Gerard is oud jachtopzichter en al jaren actief bij de Stichting Groen Netwerk die op de Veluwe het valwild afhandelt. Daarnaast doet hij ook nazoek bij populatiebeheer.

De organisatie biedt u een kop koffie of thee aan. Verdere consumpties zijn voor eigen rekening.

Graag tot 22 maart!

Meer informatie geeft Albert Olde Daalhuis,
e-mail: a.oldehaalhuis@upcmail.nl;
telefoon: 06-27084302.

TIP: Snel klaar voor in het veld of thuis

Dit werkt het beste gevacumeerd. Vacumeer de schenkels als deze zijn afgekoeld. Wanneer je ze nodig hebt haal je ze uit de vriezer, laat ze ontdooien en knip je een hoekje van de zak, deze zak zet je in een pan met water en in de zak giet je olijfolie tot half vol. Plaats de pan op het vuur (dit kan dus ook gewoon een houtvuur in het veld zijn) en breng het water aan de kook. Na 15 minuten zijn de schenkels dan klaar om te serveren.

Gekonfijte ganzenpoot en hart

Weer een recept wat heel makkelijk is, waar je weinig voor hoeft te doen, en dus voor iedereen te maken zonder ingewikkelde stappen. Maar wel heel erg lekker!

Tevens kan je met dit kookproces veel maken van producten van wild waar je misschien van af vraagt: "wat kan ik hiermee"? En zo eindigt het niet in een stoofpotje, maar maak je van schenkels en nekken iets heel anders: niet alleen heel lekker, maar ook vernieuwend en hopelijk inspirerend om meer met vlees van wild te doen.

Benodigdheden keuken:

Oven, ovenschaal, vershoudfolie of vacumeerzak, vacumeermachine is optie.

Benodigdheden recept:

Schenkel, zeezout, lichte olijfolie

Tijd: 12 uur zouten en 6-8 uur garen:

Procedure:

- Bestrooi de poten heel rijk met fijn zeezout, zodat deze volledig bedekt zijn.
- Als je niet kunt vacumeren verpak de ganzenpoten dan in vershoudfolie, wel zo strak mogelijk.
- Leg het 12 uur in de koelkast.
- Verwarm de oven voor op 90 °C.
- Haal de schenkels uit de verpakking.
- Spoel het zout onder koud water af en maak de schenkels droog.
- Leg de schenkels in een ovenschaal en giet de olie erover, zodat de schenkels onder de olie staan (uiteeraard kun je ook ganzenvet, eendenvet, margarine of roomboter gebruiken. Maar lichte olijfolie geeft meer het effect wat je bereiken wilt, doordat het op lage temperatuur veel dunner is en zo ook meer indringt in het kraakbeen, bindweefsel en zenen, waardoor het smeùiger wordt. En wat nog een mooi voordeel is, dat het overal te

koop is, niet duur is en zo makkelijk toegankelijk voor iedereen.

Afhankelijk van hoeveel schenkels je gaart, kan de bereidingstijd variëren. Na 5 uur even met een mes in het vlees prikken of het al loslaat en zacht is, dit blijven doen totdat dit het geval is. Met vier schenkels is het ongeveer na 5/6 uur klaar. Maar met konfijten is het pas echt klaar als het vlees van het bot afvalt en daar is geen standaard tijd voor.

Als ze gaar zijn dan kunnen ze direct uit de oven geserveerd worden.

Om er bij te serveren

Dit recept is heel vol van smaak, zoutig en vetig. Wanneer je het als voor of tussengerecht eet, dan is bv een cognacsaus met lemon curd heel erg lekker. Eet je het als hoofdgerecht dan vind ik het lekker om gewoon frietjes, gebakken aardappelen of gebakken aardappelpartjes in de schil met mayo erbij te serveren. Dit is natuurlijk heerlijk machtig maar gruwelijk lekker.

Wat ook lekker is om er een salsa bij te serveren, dan is het lekker fris en minder machtig. Als je over hebt kan je het de volgende dag lekker op getoast witbrood eten, misschien wel met een champignonnetje en een uitje. Tevens is het lekker om spekjes helemaal uit te bakken, tot kruimels te stampen en over de schenkels te strooien.

Wil je meer een frisse smaak toevoegen dan is citroenrasp een echte aanrader. De zelfde procedure als met de schenkels, echter wel controleren of het vlees mooi loslaat.

Ik zeg altijd weten is meten, wat een recept ook voorschrijft, altijd zelf even controleren.

Bert Buitenhuis
www.dejagendekok.nl